තහනම් මත්ද්‍රව්‍ය පියගැට පෙළ ඔස්සේ තහනම් උත්තේජක වේදිකාව දක්වා

කසුන් සේනාරත්න

තහනම් මත්ද්‍රව්‍ය පියගැට පෙළ ඔස්සේ තහනම් උත්තේජක වේදිකාව දක්වා පැමිණි ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින්ගේ ගමන් මග

ක්‍රීඩා පිටිය හා තහනම් උත්තේජක අතර සබඳතා ගොඩ නැගී මේ වනවිට සැහෙන කාලයක් ගෙවී අවසන්ය. එසේ වුවත් ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාව හා තහනම් උත්තේජක අතර ඉතිහාසය ගත සම්බන්ධයක් තිබූ බව සනාථ කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි සොයා ගැනීම උගහටය. එයට ප්‍රධානතම හේතුව ලෙස සඳහන් කළ හැක්කේ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින් තහනම් උත්තේජක පරීක්ෂණවලට භාජනය කිරීමක් මෑතක් වනතුරු සිදුකර නොතිබීමය. කොහොම නමුත් පසුගියදා ඉන්දියාවේදී නිමාව දුටු චැම්පියන්ස් කුසලාන ක්‍රිකට් තරගාවලිය සමගින් තහනම් උත්තේජක ක්‍රිකට් පිටියද

ආක්‍රමණය කර තිබූ බව අනාවරණය කරගනු ලැබීය. එම තරගාවලිය ආරම්භ කරන්නට පෙර තෝරාගත් ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින් කිහිපදෙනෙකු තහනම් උත්තේජක පරීක්ෂණයන්ට යොමු කරන්නට තරගමාලාවේ සංවිධායක මණ්ඩලය තීරණය කර තිබුණි.
ඔවුන් එම තීරණයට අනුව පරීක්ෂාවට ලක්කල ක්‍රීඩකයින් අතුරින් පාකිස්තාන වේගපන්දු යවන්නන් දෙදෙනෙකු වූ මොයිබ් අක්තාර් සහ මොහොම්මඩ් අසීෆ් තහනම් උත්තේජක දැරේ පැටලුනි. මේ වනවිට ඒ පිළිබඳ කරණ ලද සියලු පරීක්ෂණ අවසන් කොට එම ක්‍රීඩකයින් දෙදෙනාට දඬුවම්දෙ නියම කර අවසන්ය. එබැවින් මොයිබ් අක්තාර් හෝ මොහොම්මඩ් අසීෆ් පිළිබඳ තොරතුරු අනාවරණය කිරීමට වඩා වැදගත් වන්නේ තහනම් උත්තේජක සාදරයෙන් පිළිගන්නට ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින්ට පූර්වාදර්ශ සැපයූ පුද්ගලයින් පිළිබඳ සොයා බැලීමය.

ක්‍රිකට් පිටියට තහනම් උත්තේජක අලුත් දෙයක් වුවද මත්ද්‍රව්‍ය හා ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින් අතර ගොඩනැගී ඇති සබඳතාවයට නම් ඇත්තේ දිගු ඉතිහාසයකි. අමතර ශක්තිය උපදවා ගැනීමට තහනම් උත්තේජක භාවිතය ක්‍රීඩක ක්‍රීඩාවන් තෝරා ගනු ලැබුවද එවැනි ප්‍රයෝජනයක් පවා නැති මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් ඔවුනට ලැබෙන්නේ අස්වාභාවික ආස්වාදයක් පමණකි. එහෙත් එකී ආස්වාදය ආදරයෙන් වැළඳ ගෙන මත්ද්‍රව්‍ය ලෝලීන් බවට පත්ව ක්‍රිකට් පිටියේ කලු පැල්ලම් තැවරූ ක්‍රීඩකයින් කිහිප-දෙනෙකු පිළිබඳ තොරතුරු මෙම ලිපියට ඇතුළත්ය.

මෙහි සඳහන් වන සිද්ධීන් බොහොමයකටම සම්බන්ධ ක්‍රීඩකයින් මත්ද්‍රව්‍ය ලෙස භාවිතා කර ඇත්තේ කොකේන්ය. එසේත් නැතිනම් මරප්‍රවානාය. එංගලන්ත ක්‍රිකට් පිල නියෝජනය කළ පිල් ටෆ්නල් මත්ද්‍රව්‍ය ලෙස කංසා සහ මරප්‍රවානා භාවිතයට තදින්ම නුරු පුරුදුව සිටි ක්‍රීඩකයෙකි. 1996-97 තරග වාරයේදී එංගලන්ත පිලට එක්වී ටෆ්නල් නවසීලන්ත සංචාරයට එක්ව සිටියදී එතෙක් රහසක්ව පැවති ඔහුගේ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය ලෝකයා දැන ගත්තේය. වරක් ඔහු කංසා පාවිච්චි කිරීමේ චෝදනාවකට අත්අඩංගුවටද පත්ව තිබුණි. එසේම කුයිස්ඩර්ඩ් හි ආපන ශාලාවකදී ආබාධිත පුද්ගලයින් සඳහා වෙන්කර ඇති වැසිකිළියක සිට මරප්‍රවානා දුමාරය අතරින් ෆිල් ටෆ්නල් මතුවී එන අයුරු එහි සේවක පිරිසක් දැක තිබූ බවට රාවයක් පැතිර ගියේය. කෙසේ වුවත් තමන් එවැන්නක් නොකළ බව තරයේම ප්‍රකාශ කිරීම නිසාත් හා මෙම සිදුවීම් ආපන ශාලාවේ කීර්ති නාමයට හානි පමුණුවනු ඇතැයි එහි කාර්ය මණ්ඩලය තීරණය කළ නිසාත් එවර ඔහුට දඬුවමින් මිදීමේ අවස්ථාව ලැබී තිබුණි. කොහොම නමුත් එම වසරේම එංගලන්ත ප්‍රාන්ත ක්‍රිකට් තරගාවලියට සහභාගි වී සිටියදී මත්ද්‍රව්‍ය චෝදනාවකට කොටුවීම නිසා පවුම් 1000 ක දඩයක් හා මාස 18 ක තරඟ තහනමක් මිඩ්ලසෙක්ස් ප්‍රාන්ත බලධාරීන් විසින් ටෆ්නල්ට එරෙහිව පනවනු ලැබීය.

හැත්තෑව දශකයේ බටහිර ඉන්දීය කොදෙව් ක්‍රිකට් පිලේ කඩුලු රැකීම බාරව සිටියේ ඩෙරික් මරේය. ඔහු එවකට ලොව සිටි විශිෂ්ඨතම කඩුලු රක්කීන්නෙකු ලෙස කීර්තියක් අත්කර ගෙන සිටියේය. නමුත් ඔහුද මරප්‍රවානා නැමති මත්ද්‍රව්‍යට තදින්ම ඇළුම් කළ තැනැත්තෙකු විය. ඔහු මරප්‍රවානා පාවිච්චි කිරීමට නුරු වී ඇත්තේ අවුරුදු 11 දී තරම් කුඩා අවදියේදීම බව සඳහන්ය. පසුව 1978 වසරේදී ඔහු කොකේන් භාවිතයටද පුරුදු වී තිබුණි. ක්‍රිකට් තරගයකට සහභාගි වන සෑම දිනකම ඔහු තරගය ආරම්භ වීමට පෙරත් එය අවසන් වූ පසුත් විශාල වශයෙන් මරප්‍රවානා පාවිච්චි කළේය.

ඉතා රහසිගතව මෙම නරක පුරුද්ද දිගටම කරගෙන ගියද 1975-76 තරග වාරයේ ඕස්ට්‍රේලියානු සංචාරයට සහභාගි වී සිටියදී මරේ ගේ එම හොරේ අසුවීම නිසා ඔහු නැවත සියරට බලා එවා තිබුණි. එහෙත් එවකට ලොව සිටි ප්‍රබලම දැඟ පන්දු යවන්නා වූ ලාන්ස් ගිබ්ස්ගේ මැදිහත් වීමෙන් ඔහුට නැවතත් කොදෙව් පිලට එක්වීමේ අවස්ථාව හිමිවිණි.
එංගලන්ත ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාවට සුවිශේෂී සේවයක් කරනු ලැබූ ඉයන් බොතම්ද සිය කීර්ති නාමය මත්ද්‍රව්‍ය දුමාරය තුළ සඟවා ලනු ලැබූ ක්‍රීඩකයෙකි. ඔහු කංසා දුම්බීමට තදින් පුරුදුව සිටි ක්‍රීඩකයෙකු ලෙස ප්‍රකටව සිටියේය. මෙම චෝදනාව නිසා ඔහුට පිටිත කාලයටම බලපාන පරිදි ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාව තහනම් කරන ලෙසට සඳහන් ලිපි එකල නිරන්තරයෙන්ම පුවත්පත්වල පළවී තිබුණි.

නමුත් එංගලන්ත ක්‍රිකට් කණ්ඩායමට ඔහු එකල නැතුවම බැරි ක්‍රීඩකයෙකුව සිටි බැවින් මත්ද්‍රව්‍ය චෝදනාවකට කොටුවූ එක් අවස්ථාවක එංගලන්ත ක්‍රිකට් බලධාරීන් විසින් බොහොම්ම දින 63 ක තරග තහනමක් නියම කළේය. එම තරග තහනම ක්‍රියාත්මක වූ කාලසීමාවේ එංගලන්ත පිල නවසීලන්ත හා ඉන්දියාව සමග සහභාගි වූ ටෙස්ට් තරගමාලාවන් හිඳී පරාජයට පත්ව තිබුණි. එහෙත් තරග තහනම අවසන් කොට ඕවල් ක්‍රීඩාංගණයේදී ඔහු සහභාගි වූ පළමු ටෙස්ට් ක්‍රිකට් තරගයේ පන්දු 12 ක් යවන විට එවකට ඩෙසේ ලිලි සතුව තිබූ වැඩිම ටෙස්ට් කඩුලු දවා ගැනීමේ වාර්තාව සියතට ගන්නටද බොතම් සමත් විණි.

නවසීලන්ත ක්‍රිකට් පිලේ ස්ටීවන් ෆ්ලෙමින්ග්, ඩියොන් නෑෂ් හා මැතිව් හාට් 1993-94 තරග වාරයේ දකුණු අප්‍රිකානු සංචාරයකට සහභාගි වී සිටියදී කංසා පාවිච්චි කිරීමේ චෝදනාවකට මුහුණ දී තිබුණි. ඒ බව අනාවරණය කර තිබුණේ කණ්ඩායමේම ක්‍රීඩකයෙකු වූ ඩැනි මොරිසන්ය. ෆ්ලෙමින්ග් හා නෑෂ් වරද පිළිගත්තද මැතිව් හාට් කියා තිබුණේ

මත්ද්‍රව්‍යයක් බව නොදැන තමන් ඒවා පාවිච්චි කළ බවය. නමුත් ඔවුන් තිදෙනාටම ඩොලර් 175 බැගින් දඩ වෙවන්නට සිදුවූ අතර ෆ්ලෙමින්ට එල්ල වූ එම චෝදනාව නිසා එවකට ඔහුට පෞද්ගලිකව අනුග්‍රහය දැක්වූ ආයතනයද එකී අනුග්‍රාහක ගිවිසුම අවලංගු කර තිබුණි.

ඒ හැර නායකත්වයට පත්වීමෙන් පසු වසිම් අක්‍රම් යටතේ පාකිස්තාන පිල පළමු විදෙස් සංචාරයට සහභාගි වූ 1993 වසරේ බටහිර ඉන්දීය කොදෙව් දූපත් හිදී ඔහුටද මත්ද්‍රව්‍ය චෝදනා එල්ල විණි. ගුයනේඩා හිදී වසිම් අක්‍රම් සමග වකාර් යුනුස් හා අජිබ් ජාවෙඩ්ද මරප්‍රවානා පාවිච්චි කිරීමේ චෝදනා මත අත්අඩංගුවට ගනු ලැබීය. එම අවස්ථාවේ ඔවුන් සමග එංගලන්ත ජාතික තරුණයන් දෙදෙනෙකුද සිටි බව සඳහන් විය. එහෙත් පාකිස්තාන බලධාරීන් එම චෝදනා තරයේම ප්‍රතික්ෂේප කරන්නට විය. අවසානයේ මෙම මතභේදය රාජතාන්ත්‍රික මට්ටම දක්වා ඇදී ගියේය. ඒ වනවිට පාකිස්තාන කණ්ඩායමේද සසල වී තිබිණි. අවසානයේ ගුයනේඩා අගමැතිවරයා මැදිහත් වී ප්‍රශ්නය සාමකාමීව විසඳනු ලැබීය. එහෙත් පාකිස්තාන කණ්ඩායමට තරගාවලියට සුදුසු මානසිකත්වයට නැවත පිවිසීමට ඉඩදීම සඳහා ට්‍රිනිඩෑඩ් හි පැවැත්වීමට නියමිතව තිබූ පළමු ටෙස්ට් තරගය එක් දිනකින් පමා කරන්නටද සිදුවූ බව සඳහන් වෙයි.

ඩර්මෝට් රවිස් එංගලන්ත පිල නියෝජනය කළ ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයෙකි. මත්ද්‍රව්‍ය ලෝලියෙකු ලෙස ප්‍රකටව සිටි නමුත් මත්ද්‍රව්‍ය චෝදනාවකින් ඔහු වඩාත් ප්‍රසිද්ධියට පත්වූයේ ක්‍රීඩකයෙකු ලෙස නොව විස්තර විචාරකයෙකු ලෙසිනි.
රවිස් 2004 වසරේ ලෝඩ්ස් ක්‍රීඩා පිටියේ එංගලන්තය හා නවසීලන්තය අතර පැවැති ටෙස්ට් ක්‍රිකට් තරගය විස්තර විචාරයට සහභාගි වී තිබුණේ කොකේන් නම් මත්ද්‍රව්‍යද භාවිතයට ගනිමිනි. එම විස්තර විචාරක මැදිරියේ සිට විකාර ප්‍රකාශ කිරීම නිසා රවිස්ට සිය රැකියා-වෙන්ද ඉවත් වීමට එවර සිදුවී තිබුණේ අධික කොකේන් භාවිතයේ ප්‍රතිඵල නිසාවෙනි.
දකුණු අප්‍රිකාවේදී 2003 වසරේ පවත්වන ලද ලෝක කුසලාන ක්‍රිකට් තරගාවලියට අයත් ඕස්ට්‍රේලියාව හා පාකිස්තානය අතර තරගයට පෙර දිනයේ සිදුකළ තහනම් උත්තේජක පරීක්ෂණයකින් අසමත්වීම නිසා ඕස්ට්‍රේලියානු පිලේ දැඟ පන්දු යවන්නා වූ ෂේන් වෝන්ට එකී තරගාවලිය අහිමි වී ගියේය.
තහනම් මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය නැමති පිය ගැටපෙළ තරණය කොට තහනම් උත්තේජක නැමති වේදිකාවට ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින් කැඳවා ගෙන යෑම සිදුවූයේ ඒ සිදුවීමත් සමගය. ඉහත සඳහන් වරදට ගොදුරුවීම නිසා වෝන්ට වසරක කාලයක් තරග තහනමකටද මුහුණදීමට සිදුව තිබුණි.
ජන්මෙට වඩා පුරුද්ද ලොකුය යනුවෙන් සඳහන් පැරණි ප්‍රකට කියමනක් ඇත. ලැබෙන දඬුවම් දැන දැනත් ක්‍රිකට් ක්‍රීඩකයින් තහනම් උත්තේජක දැරේ පැටලෙන්නේ ඉහත කියමනේ ඇති සත්‍යතාව තව තවත් සනාථ කරන්නට විය යුතුය.

දඟකාර කම ජාතික වාර්තාවකට පරිවර්තනය කළ

මධුවන්තිගේ පිම්ම

කෙනෙකුගෙන් කෙනෙකුට මාරුවෙමින් වුවද කාන්තා උස පැනීමේ ශ්‍රී ලංකා වාර්තාව වැඩි කාලයක් වයඹ පළාත තුළම රඳවා ගන්නට එම පළාතෙන් බිහිවූ ක්‍රීඩිකාවන්ට හැකියාව ලැබී ඇත.

පසුගියදා කොළඹ සුගතදාස ක්‍රීඩාංගණයේ පවත්වන ලද කාන්තා මලල ක්‍රීඩා උළෙලේ උස පැනීමේ ඉසව්වේදී ප්‍රියංගිකා මධුවන්තී නම් 21 හැවිරිදි ක්‍රීඩිකාව මීටර් 1.76 ක පිම්මක් සහිතව කාන්තා උස පැනීමේ ජාතික වාර්තාව සියතට ගන්නාය. කාන්තා උස පැනීමේ ජාතික වාර්තාව වෙත ගමන් කරන්නට මධුවන්තීට මග හෙළිකර දී තිබුනේ ළමා කාලයේදී ඇය ඉතාමත් දඟකාර දැරියක වීම නිසාවෙනි. ඇගේ එම දඟකාරකම් පාලනය කරන්නට සිතූ දෙමව්පියන් කලේ ඇය පාසැලේ මලල ක්‍රීඩා පිටියට යොමු කිරීමය. ඉක්මනින්ම ඇය පාසැලේ අති දක්ෂ මලල ක්‍රීඩිකාවක බවට පත්විණි.

මීටර් 100, දුර පැනීම, උස පැනීම ඇගේ ප්‍රියතම ක්‍රීඩා ඉසව් බවට පත්ව තිබුණි. 1997 වසරේදී අවුරුදු 13 න් පහළ උස පැනීමේ සමස්ථ ලංකා ප්‍රථම ස්ථානය හිමිවූයේ මධුවන්තීටය. උස පැනීම ඇගේ ක්‍රීඩා ඉසව්ව බවට පත්ව ඇත්තේ ඇයට හිමිවූ එම ජයග්‍රහණ නිසාවෙනි. එතැන් සිට සුමේධ ජයකොඩි මහතා යටතේ උස පැනීම ප්‍රගුණ කළ ඇය 2004 වසරේ පැවති ජෝන් ටාබට් මලල ක්‍රීඩා උළෙලේ අවුරුදු 20 න් පහළ තරගයේදී මීටර් 1.75 ක පිම්මක්ද එම වසරේ පැවති ජාතික පාසල් තරගවලින් අවුරුදු 21 න් පහළ තරගයේදී මීටර් 1.74 ක පිම්ම-ක්ද සහිතව නව තරග වාර්තා බිහි කරනු ලැබීය.

මේ වසරේ පැවැති යොවන ක්‍රීඩා උළෙලේදී මධුවන්ති දක්ෂතම ක්‍රීඩිකාව ලෙස තෝරා ගන්නාය. ඇය එහිදී මීටර් 1.73 ක උසක් පැන එහිද නව තරග වාර්තාවක් පිහිටුවා තිබුණි. ක්‍රීඩා පිටියේ වඩාත්ම සාර්ථක කාලයක් මධුවන්තීට උදාවී තිබුණේ 2002 සිට 2004 දක්වා අතරතුරය. ඇය 2002 වසරේ නව තරග වාර්තා 3 ක්ද 2003 වසරේදී නව තරග වාර්තා 4 ක්ද ඇගේ නමින් ලියැවිණි.

කොහොම නමුත් 2005 වසර ඇය තරමක් දුරට ක්‍රීඩාපිටියෙන් ඈත් කර තැබූ වසරක් විය. එම වසරේ ඇය අ.පො.ස. උසස් පෙළ විභාගයට පෙනී සිටීමට සූදානම්ව සිටීම ඊට හේතුවිය. මේ නිසා දෛනික පුහුණුවීම් කටයුතු ඈ වෙතින් මග හැරී ගියාය. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇගේ දක්ෂතාද තරමක පසුබෑමකට ලක්ව තිබුණි.

දැන් ඒ සියල්ල අතීතයට එක්කර අවසන්ය. මධුවන්ති පසුගිය ජනවාරි මාසයේ සිට ඇගේ වත්මන් පුහුණුකරු සේපාල කුමාරදාස මහතා සමග පුහුණු කටයුතු ආරම්භ කරනු ලැබීය. ඒ අනුව ඇය දැන් සුපුරුදු දක්ෂතා ඉක්මවා යමින් සිටින්නීය. ඇගේ පුහුණුකරු කුමාරද-ාස මහතා පවසන්නේ දැනට වඩා විධිමත් පහසුකම් ලබා දෙන්නේ නම් මධුවන්ති මීටර් 2 ක කඩඉම පසුකරන දිනය වැඩි ඈතක නොවන බවය.

මේ වනවිට ඇය පුහුණුවීම් කටයුතු සිදුකරනු ලබන්නේ කුලියාපිටිය ක්‍රීඩාංගණයේය. එහිදී ඇයට උස පැනීම සඳහා උපකාර වන මේට්ටය ලැබී ඇත්තේ මාස තුනක කාල සීමාවකටය. දැනට මධුවන්ති ගැන වැඩිදෙනකු නොදන්නවා විය හැකිය. එහෙත් ඈ මේ වනවිට ජාතික වාර්තාවක හිමිකාරියකි. මීළඟට ඇය කල යුතුව ඇත්තේ ආසියානු කලාපයේ උස පනින්නියන්ට අභියෝග කිරීමේ අභියෝගය භාර ගැනීමය.

ඒ සඳහා ප්‍රේක්ෂකයින්ගෙන් ලැබෙන ප්‍රීති ඝෝෂා පමණක් ප්‍රමාණවත් නැති බව සඳහන් කළ යුතුය. විශේෂයෙන්ම මුලසමය උපකාරයක් ලබාදිය හැකි අනුග්‍රාහකයෙකු මධුවන්තීගේ අරමුණ ඉටුකර ගන්නට බොහෝ සේ ප්‍රයෝජනවත්ය. ජාතික වාර්තාවකට හිමිකම් කියන එහෙත් කිසිම අනුග්‍රාහකයෙකුගේ අවධානය මෙතෙක් යොමු නොවූ එකම මලල ක්‍රීඩිකාව මධුවන්ති වීමටද බැරි කමක් නැත. එහෙත් ඒ වෙනුවෙන් හඬා වැටෙමින් කාලය කා දමන්නට ඇය අකමැතිය. කො-හොම නමුත් මෙතැන් සිටවත් තමන්ටත් සාධාරණයක් ඉටුකරන්නැයි මධුවන්ති ඉල්ලා සිටින්නීය.

මංපුල කුමාර ශ්‍රී ලංකාවේ උස පැනීමේ ශූරයාය. ආසියානු ශූරයාද ඔහුමය. ඔහුට එම ඉලක්කය සපුරා ගන්නට පහසු වී ඇත්තේ ලැබෙන විදේශීය පුහුණුවය. මධුවන්ති දැන් ශ්‍රී ලංකාවේ උස පැනීමේ ශූරිය වී අවසන්ය. මේ වනවිට ඇය පෙන්වන දක්ෂතා සැලකිල්ලට ගත්විට ආසියානු ශූරියවීමේ ඉලක්කයට වඩාත් ලංව සිටින්නේද ඇය බව පැහැදිලිය. කරුණු එසේ හෙයින් විදේශීය පුහුණුවකට යොමු කර හෝ ඇගෙන් රටට ලබාගත හැකි දේ ලබා ගන්නට වත්මන් මලල ක්‍රීඩා බලධාරීන් කල්පනා කළ යුතුය. ඒ සඳහා පියවර ගත යුතුය.